KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2021/1104,

5. juuli 2021,

millega tunnustatakse, et Kanada õigus- ja järelevalvekord ning riiklikku sundi käsitlevad sätted on tuletistehingute puhul, mille üle teeb järelevalvet Kanada finantsasutuste järelevalveasutus, samaväärsed Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 648/2012 (börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta) artikli 11 teatavate nõuetega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrust (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta, ([1]) eriti selle artikli 13 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

(1) Määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 13 on ette nähtud mehhanism, mille alusel on komisjonil õigus võtta vastu samaväärsust kinnitavaid otsuseid selle kohta, et kolmanda riigi õigus- ja järelevalvekord ning riiklikku sundi käsitlevad sätted on samaväärsed määruse (EL) nr 648/2012 artiklites 4, 9, 10 ja 11 sätestatud nõuetega, nii et vastaspooled, kes teevad kõnealuse määruse kohaldamisalasse kuuluvaid tehinguid ja kellest vähemalt üks on asutatud kõnealuses kolmandas riigis, tuleks lugeda täitvaks asjaomaseid nõudeid, kuna nad vastavad kõnealuse kolmanda riigi õiguskorra nõuetele. Samaväärsuse kinnitamine aitab kaasa määruse (EL) nr 648/2012 peaeesmärgi – vähendada süsteemset riski ja suurendada tuletisinstrumentide turu läbipaistvust – saavutamisele, tagades kolmandate riikidega kokku lepitud ja kõnealuses määruses sätestatud põhimõtete ühtse kohaldamise rahvusvahelisel tasandil.

(2) Määruse (EL) nr 648/2012 (mida on täiendatud komisjoni delegeeritud määrusega (EL) nr 149/2013 ([2]) ja komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2016/2251 ([3])) artikli 11 lõigetes 1, 2 ja 3 on sätestatud liidu õigusnõuded, mis käsitlevad börsivälise tuletislepingu tingimuste õigeaegset kinnitamist, portfelli tihendamist ning korda, mille kohaselt viiakse portfellid vastavusse seoses börsiväliste tuletislepingutega, mida ei kliirita keskse vastaspoole kaudu. Lisaks on nende sätetega kehtestatud selliste lepingute suhtes kohaldatavad hindamise ja vaidluste lahendamise kohustused („operatsiooniriski maandamise tehnikad“) ning vastaspoolte vahel tagatise vahetamise kohustused.

(3) Selleks et kolmanda riigi õigus- ja järelevalvekorda ning riiklikku sundi käsitlevaid sätteid saaks käsitada samaväärsena liidu asjaomase korraga operatsiooniriski maandamise tehnikate ja tagatisnõuete puhul, peaks kohaldatava õigus- ja järelevalvekorra ning riiklikku sundi käsitlevate sätete sisuline tulemus olema samaväärne määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 kohaste liidu nõuetega, tagama ametisaladuse kaitse tasemel, mis on samaväärne kõnealuse määruse artiklis 83 sätestatuga. Lisaks tuleb sellist õigus- ja järelevalvekorda ning riiklikku sundi käsitlevaid sätteid selles kolmandas riigis tulemuslikult kohaldada viisil, mis on õiglane ja moonutusi mittetekitav. Samaväärsuse hindamiseks seega kontrollitakse, kas kolmanda riigi õigus- ja järelevalvekord ning riiklikku sundi käsitlevad sätted tagavad, et sellised börsivälised tuletislepingud, mida ei kliirita keskse vastaspoole kaudu ja mis sõlmitakse vähemalt ühe kõnealuses kolmandas riigis asuva vastaspoolega, ei kujuta endast liidu finantsturgudele suuremat riski ega tekita seega liidus vastuvõetamatut süsteemset riski.

([1]) ELT L 201, 27.7.2012, lk 1.

([2]) Komisjoni 19. detsembri 2012. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 149/2013, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad kaudset kliirimiskorda, kliirigukohustust, avalikku registrit, juurdepääsu kauplemiskohale, finantssektoriväliseid vastaspooli ja nende börsiväliste tuletislepingute riskimaandamismeetodeid, mida ei kliirita keskse vastaspoolega (ELT L 52, 23.2.2013, lk 11).

([3]) Komisjoni 4. oktoobri 2016. aasta delegeeritud määrus (EL) 2016/2251, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad riskimaandamismeetmeid börsiväliste tuletislepingute puhul, mida ei kliirita keskse vastaspoole kaudu (ELT L 340, 15.12.2016, lk 9).

(4) Komisjon sai 1. oktoobril 2013 Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvelt (ESMA) tehnilise nõuande Kanada õigus- ja järelevalvekorra ning riiklikku sundi käsitlevate sätete kohta ([4]), sealhulgas ka operatsiooniriski maandamise tehnikate kohta, mida kohaldatakse selliste börsiväliste tuletislepingute suhtes, mida ei kliirita keskse vastaspoole kaudu. ESMA järeldas oma tehnilises nõuandes, et kuna Kanadal oli kliirimiskohustuse, finantssektoriväliste vastaspoolte ja kliirimata tehingute riskimaandamismeetoditega seotud õiguskorra väljatöötamine veel pooleli, ei olnud ESMA-l võimalik teha selleteemalist lõplikku ja täielikku analüüsi ega anda tehnilist nõu.

(5) Komisjon arvestas ESMA tehnilist nõuannet ja võttis arvesse ka alates sellest ajast toimunud regulatiivseid muutusi. Käesolev otsus ei põhine üksnes Kanadas kohaldatava õigus- ja järelevalvekorra ning riiklikku sundi käsitlevate sätete võrdleval analüüsil, vaid hinnati ka nende nõuete tulemust ja nende sobivust keskse vastaspoole kaudu kliirimata börsivälistest tuletislepingutest tulenevate riskide maandamiseks viisil, mida peetakse samaväärseks määruses (EL) nr 648/2012 sätestatud nõuete tulemusega.

(6) Kanadas on mittekeskselt kliiritavate tuletislepingutega seotud tehingute suhtes kohaldatav õigus- ja järelevalvekord ning vastavad riiklikku sundi käsitlevad sätted kehtestatud Kanada finantsasutuste järelevalveasutuse (Office of the Superintendent of Financial Institutions (OSFI)) suunistes E-22 „Tagatisnõuded mittekeskselt kliiritavate tuletisinstrumentide puhul“ (Margin Requirements for Non-Centrally Cleared Derivatives) ja B-7 „Tuletisinstrumendid: usaldusväärsed tavad“ (Derivatives Sound Practices) (edaspidi koos „suunised“). Suuniste mittejärgimine võib kaasa tuua suunistega reguleeritavate üksuste tegevuseks vajaliku tegevusloa läbivaatamise. OSFI kohaldab Kanadas föderaalseadustega reguleeritavate finantsasutuste (FRFI) suhtes usaldatavusnõudeid ja teeb FRFIde üle järelevalvet ning vastutab kõigi OSFI suuniste järgimise järelevalve ja nende täitmise tagamise eest. FRFId on pangad, välispankade filiaalid, finantsvaldusettevõtjaid, usaldusühingud ja laenu andvad äriühingud, krediidiühistud, kooperatiivsed jaeühistud, elukindlustusettevõtjad, vara- ja kahjukindlustusandjad ning kindlustusvaldusettevõtjad. Suunistega kehtestatakse tagatise ja muude riskimaandamismeetodite miinimumstandardid, mida kohaldatakse FRFIde poolt mittekeskselt kliiritavate tuletisinstrumentidega tehtavate tehingute suhtes. Suunis B-7 jõustus 2014. aasta novembris, kuid suunis E-22 jõustus 2017. aasta juunis ning mõned selle nõuded rakendatakse järkjärgult kooskõlas rahvusvahelise raamistikuga ja viiakse kooskõlla delegeeritud määruses (EL) 2016/2251 juba ette nähtud järkjärgulise rakendamisega.

(7) Suunises B-7 sätestatud tehnikad operatsiooniriski maandamiseks, mida kohaldatakse keskse vastaspoole kaudu kliirimata börsiväliste tuletislepingute suhtes, ei ole õigeaegse kinnitamise, portfelli tihendamise ja vastavusse viimise ning tehingute hindamise osas määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõigetes 1 ja 2 ning delegeeritud määruses (EL) nr 149/2013 sätestatud kohustustega võrreldes siiski piisavad. Seepärast peaks käesolev otsus hõlmama üksnes õigus- ja järelevalvekorda ning riiklikku sundi käsitlevaid sätteid, mis on seotud määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõikes 1 ja delegeeritud määruses (EL) nr 149/2013 sätestatud vaidluste lahendamise kohustustega ning määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõikes 3 ja delegeeritud määruses (EL) 2016/2251 sätestatud tagatisnõuetega.

(8) Seoses vaidluste lahendamise nõuetega, mida kohaldatakse keskse vastaspoole kaudu kliirimata börsiväliste tuletisinstrumentide suhtes, sisaldavad suunises B-7 Kanada börsiväliste tuletisinstrumentide kohta esitatud sätted, mida kohaldatakse hõlmatud FRFIde suhtes, samasuguseid kohustusi nagu need, mis on sätestatud määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõikes 1. Eelkõige sisaldab suunis B-7 vaidluste lahendamise erisätteid, mida kohaldatakse keskse vastaspoole kaudu kliirimata börsiväliste tuletislepingute suhtes.

(9) Mis puutub tagatistesse, mida kasutatakse keskse vastaspoole kaudu kliirimata börsiväliste tuletislepingute puhul, kehtivad suunise E-22 sätted määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 punktis 7 määratletud börsivälistele tuletislepingutele, välja arvatud füüsiliselt arveldatavad valuutaforvardid ja -vahetustehingud, mille suhtes ei kohaldata suunises E-22 sätestatud tagatisnõudeid, ja kindlaks määratud füüsiliselt arveldatavad valuutatehingud, mis on seotud põhisumma vahetamisega erinevate valuutade intressimäära vahetustehingutes, mis on suunise E-22 kohase algse tagatise nõuetest vabastatud, samuti füüsiliselt arveldatavad kaubatehingud, mis jäävad suunise E-22 kohasest tuletisinstrumendi määratlusest välja. Kooskõlas delegeeritud määruse (EL) 2016/2251 artiklitega 27, 30, 30a, 31 ja 38 on valuutavahetustehingud ja valuutaforvardid, samuti valuuta vahetustehingute põhisumma vahetamine alustamise tagatise nõudest

([4]) ESMA/2013/1375, „Technical advice on third country regulatory equivalence under EMIR – Canada“, lõpparuanne, ESMA, 1. oktoober 2013.

vabastatud, seevastu tuletisinstrumendid, mis on seotud pandikirjadega riski maandamise eesmärgil, mõned väärtpaberistamisega seotud tuletisinstrumendid, tuletisinstrumendid, mille vastaspooled asuvad kolmandates riikides, kus ei ole võimalik tagada tasaarvestuskokkulepete või tagatise kaitse täitmisele pööratavust, samuti aktsiaoptsioonid ja indeksioptsioonid on vabastatud alustamise tagatise ja muutuvtagatise nõuetest. Seetõttu ei tuleks käesolevat otsust kohaldada füüsiliselt arveldatavate kaubatuletisinstrumentide suhtes.

(10) Suunise E-22 kohaselt peavad alustamise tagatist ja muutuvtagatist vahetama kõik FRFId, mis kuuluvad konsolideerimisgruppi, mille mittekeskselt kliiritavate tuletisinstrumentide kuulõpu keskmine tinglik koguväärtus ületab 2016. aasta ning mis tahes sellele järgneva aasta märtsi, aprilli ja mai seisuga 12 miljardit Kanada dollarit, („hõlmatud üksused"). Kanada võttis alustamise tagatise nõuete kohta suunise E-22 alusel vastu rahvusvaheliselt kokkulepitud järkjärgulise rakendamise ajakava. Hõlmatud üksuse määratlusest on välja jäetud riigid, keskpangad, avaliku sektori asutused, kõlblikud mitmepoolsed arengupangad, Rahvusvaheliste Arvelduste Pank ja kesksed vastaspooled. Finantshaldustütarettevõtjad, kes tegelevad gruppi kuuluvate tütarettevõtjate ja mõne eriotstarbelise ettevõtja nimel riskijuhtimisega, jäetakse hõlmatud üksuste määratlusest välja. Seepärast peaks käesolev otsus hõlmama õigus- ja järelevalvekorda ning riiklikku sundi käsitlevaid sätteid, mida kohaldatakse hõlmatud üksustest FRFIde („hõlmatud FRFId") puhul vaidluste lahendamise ja tagatise vahetamise kohustuste suhtes. Määruse (EL) 648/2012 artiklis 11 on nõutud, et kõik keskse vastaspoole kaudu kliirimata börsivälise tuletistehingu vastaspooled vahetavad muutuvtagatist iga päev. Seepärast peaks käesolev otsus olema tingimuslik ja sõltuma hõlmatud FRFIdega tehtavates tehingutes muutuvtagatise vahetamisest.

(11) Suunise E-22 kohaselt tuleb alustamise tagatist ja muutuvtagatist arvutada ja nõuda kahe tööpäeva jooksul pärast mittekeskselt kliiritava tuletisinstrumendiga seotud tehingu tegemist hõlmatud FRFI ja hõlmatud üksuse vahel. Seejärel tuleb tagatisi arvutada ja nõuda iga päev. Tagatis tuleb esitada või saada hiljemalt teisel tööpäeval pärast iga tagatisnõude esitamist. Delegeeritud määruse (EL) 2016/2251 artiklis 12 on nõutud, et kõik sellise börsivälise tuletislepingu vastaspooled, mida ei kliirita keskse vastaspoole kaudu, vahetavad muutuvtagatist iga päev või kohandavad sellest lähtudes alustamise tagatise arvutamiseks kasutatavat riski võimendustagatise perioodi. Seepärast tuleks sätestada muutuvtagatisega seotud tingimused.

(12) Suunises E-22 on ette nähtud ka alustamise tagatise ja muutuvtagatise kombineeritud minimaalne ülekandesumma 750 000 Kanada dollarit. Delegeeritud määruse (EL) 2016/2251 artiklis 25 on selle summana sätestatud 500 000 eurot. Võttes arvesse, et kõnealustes valuutades väljendatud väärtuste erinevus on väike ja et neil on sama eesmärk, tuleks kõnealuseid summasid käsitada samaväärsetena.

(13) Alustamise tagatise arvutamisel võimaldab suunis E-22 sarnaselt delegeeritud määruse (EL) 2016/2251 IV lisas sätestatud alustamise tagatise arvutamise standardmeetodile kasutada standardmudelit, mis on samaväärne eespool nimetatud lisas sätestatud meetodiga. Alternatiivina võib alustamise tagatise arvutamiseks kasutada sisemudeleid või kolmanda isiku mudeleid, kui need mudelid vastavad teatavatele nõuetele, mis on samaväärsed delegeeritud määruses (EL) 2016/2251 sätestatud nõuetega. OSFI vaatab sisemudeleid ja kolmanda isiku mudeleid läbi vastavuse kriteeriumide alusel.

(14) Suunise E-22 nõuded aktsepteeritavale tagatisele ja sellele, kuidas kõnealust tagatist hoitakse ja eraldatakse, on sarnased nendega, mis on sätestatud delegeeritud määruses (EL) 2016/2251. Suunis E-22 sisaldab samaväärset aktsepteeritavate tagatiste loetelu ning sarnaselt delegeeritud määrusega (EL) 2016/2251 sätestatakse selles, et tagatist tuleb hinnata iga päev. Lisaks sätestatakse selles, et vahetatud alustamise tagatist tuleb hoida selliselt, et see on tagatist võtvale poolele vastaspoole makseviivituse korral viivitamata kättesaadav, ning selle tagatise suhtes kohaldatakse korda, mis kaitseb tagatist andvat poolt nii palju kui võimalik tagatist võtva vastaspoole pankroti korral.

(15) Mis puutub ametisaladuse kaitsesse, kohaldatakse OSFI valduses oleva teabe suhtes Kanada finantsasutuste järelevalveasutuse seaduse („OSFI seadus“) § 22 sätteid, millega tagatakse, et igasugune teave, mille on saanud OSFI või OSFI juhendamisel tegutsev isik ja mis puudutab finantsasutuse või sellega kokkupuutuvate isikute tegevust või seonduvaid küsimusi, on konfidentsiaalne ja seda koheldakse konfidentsiaalsena. OSFI ja tema juhendamisel tegutsevate isikute suhtes kohaldatakse ka privaatsuse seadust, millega kaitstakse föderaalse valitsusasutuse kontrolli all olevaid isikuandmeid, ning teabele juurdepääsu seadust, millega nähakse ette õigus pääseda juurde föderaalsete valitsusasutuste kontrolli all olevates registrites sisalduvale teabele. Seega on OSFI seaduse §-s 22 ning privaatsuse seaduses ja teabele juurdepääsu seaduses sätestatud ametisaladuse hoidmise, sealhulgas ärisaladuste kaitse tagatised, mis on samaväärsed määruse (EL) nr 648/2012 VIII jaotises sätestatutega.

(16) OSFI-l on Kanada õiguskorras tõhusa föderaalse järelevalve ja riikliku sunni osas esmane vastutus suuniste järgimise järelevalve ja nende täitmise tagamise eest. OSFI saab võtta mitmesuguseid järelevalvemeetmeid, et peatada kohaldatavate nõuete rikkumine. Seega tuleks teha otsus, et nende meetmetega on suuniste kohase asjaomase õigus- ja järelevalvekorra ning riiklikku sundi käsitlevate sätete tulemusliku kohaldamisega tagatud õiglasel ja moonutusi mittetekitaval viisil tulemuslik järelevalve ja riiklik sund, mis on samaväärne liidu õigusraamistikuga võimaldatava järelevalvekorra ning riiklikku sundi käsitlevate sätetega.

(17) Käesoleva otsusega tunnustatakse Kanada õiguses käesoleva otsuse vastuvõtmise ajal börsiväliste tuletislepingute suhtes kehtinud siduvate nõuete samaväärsust. Komisjon jälgib koostöös ESMAga korrapäraselt õigus- ja järelevalvekorra ning riiklikku sundi käsitlevate sätete arengut ja tulemuslikku rakendamist börsiväliste tuletislepingute puhul seoses tingimuste õigeaegse kinnitamise, portfelli tihendamise ja vastavusse viimise, lepingute hindamise, vaidluste lahendamise kohustuste ja tagatisnõuetega, mida kohaldatakse selliste börsiväliste tuletislepingute suhtes, mida ei kliirita keskse vastaspoolega ja mille kohta käesolev otsus vastu võeti. Komisjon võib oma järelevalvetegevuse raames nõuda, et OSFI esitaks teavet regulatiivsete ja järelevalvealaste muutuste kohta. Komisjon võib korraldada spetsiaalseid hindamisi, kui asjaomaste muutuste tõttu on vaja, et komisjon hindaks käesoleva otsusega kinnitatud samaväärsust uuesti. Sellise ümberhindamise tulemusel võidakse käesolev otsus kehtetuks tunnistada, mistõttu hakataks vastaspoolte suhtes automaatselt taas kohaldama kõiki määruses (EL) nr 648/2012 sätestatud nõudeid.

(18) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas Euroopa väärtpaberikomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) nr 648/2012 artikli 13 lõike 3 kohaldamisel käsitatakse Kanada õigus- ja järelevalvekorda ning riiklikku sundi käsitlevaid sätteid, mis on sätestatud suunises B-7 ja mida kohaldatakse Kanada finantsasutuste järelevalveasutuse („OSFI“) reguleeritavate mittekeskselt kliiritavate tuletistehingute puhul vaidluste lahendamise kohustuste suhtes, samaväärsena määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõikes 1 sätestatud nõuetega, kui vähemalt üks sellise tehingu vastaspooltest on asutatud Kanadas ja on föderaalseadustega reguleeritav finantsasutus („hõlmatud üksus“), nagu on määratletud suunises E-22.

Artikkel 2

Määruse (EL) nr 648/2012 artikli 13 lõike 3 kohaldamisel käsitatakse Kanada õigus- ja järelevalvekorda ning riiklikku sundi käsitlevaid sätteid, mida kohaldatakse OSFI reguleeritavate mittekeskselt kliiritavate tuletistehingute, välja arvatud füüsiliselt arveldatavate kaubatuletisinstrumentide puhul tagatiste vahetamisel, samaväärsena määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõikes 3 sätestatud ja delegeeritud määruses (EL) 2016/2251 täpsustatud nõuetega, kui täidetud on järgmised tingimused:

(a) vähemalt üks sellise tehingu vastaspooltest on asutatud Kanadas ja tema suhtes kohaldatakse Kanadas tagatisnõuet;

(b) tehinguid kajastatakse turuhinnas, ja kui muutuvtagatis tuleb esitada määruse (EL) nr 648/2012 alusel, vahetatakse muutuvtagatist samal päeval, mil see arvutatakse.

Erandina punktist b käsitatakse ka juhul, kui vastaspoolte vahel on kindlaks tehtud, et muutuvtagatist ei saa järjepidevalt esitada arvutamise päeval, Kanada õigus- ja järelevalvekorda ning riiklikku sundi käsitlevaid sätteid samaväärsena määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõike 3 nõuetega, kui muutuvtagatis esitatakse kahe tööpäeva jooksul alates selle arvutamisest ja alustamise tagatise arvutamiseks kasutatavat riski võimendustagatise perioodi kohandatakse sellest lähtudes.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 5. juuli 2021

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN